

Maaş kanununa ek kanun

(Resmî Gazete ile neşir ve ilâm : 5 . I . 1942 - Sayı : 4998)

No.
4161

Kabul tarihi
26 . XII . 1941

BİRİNCİ MADDE — Hazaarda, muvazzaflık hizmeti haricinde talim ve manevra münasebetiyle silâh altına alınanlardan 3656 ve 3659 sayılı kanunlar hükümlerine tabi daire ve müesseselerden veya intiyazlı şirket ve müesseselerden maaş veya aylık ücret alanlar silâh altında buldukları müddetçe mezun sayılarak aylıkları mensup oldukları daire ve müesseselerce tam olarak verilir. Ancak, 3659 sayılı kanuna tabi müesseselerde müstahdem tabip ve avukatlar birinci fıkra hükmüne tabi olmak üzere, yukarıda zikrolunan daire, müessese ve şirketlerden aylık alan 3656 ve 3659 sayılı kanunların onuncu ve on dokuzuncu maddeleri mevzuuna giren müteferrik müstahdemlere ve belediye reisleriyle vilâyet encümeni âzalarına silâh altına alındıkları tarihten itibaren âzami 45 gün için vazifeleri uhdelerinde ipka ve ücretleri tam olarak ita edilir.

Belediye reisleriyle vilâyet daimî encümeni âzalarının intihapla kazanmış oldukları haklar mahfuzdur. Şu kadar ki, vilâyet daimî encümeni âzalarının bu haklarından istifadeye devam edebilmeleri encümende ekseriyet nisabının bozulmaması ile mukayyettir.

Yukarıda gösterilen memur ve müstahdemlerden askerî rütbeyi haiz olanların rütbe maaşı tutarı mensup oldukları daire ve müesseselerden aldıkları aylık tutarından fazla olanlara aradaki farklar ve böyle bir maaş veya ücreti olmayanların rütbe maaş ve muhassasatı silâh altında buldukları müddetçe kıtaya iltihaklarından itibaren tamamen Millî Müdafaa vekâleti tarafından verilir.

İKİNCİ MADDE — Seferberlikte, muvazzaflık hizmeti haricinde; silâh altına alınanların askerî rütbelerine ait aylık ve muhassasatı Millî Müdafaa vekâletince tediye olunur.

Bunlardan 3656 sayılı kanuna tabi dairelerden maaş alanlarla gerek 3656 ve gerek 3659 sayılı kanun hükümlerine tabi olup mezkûr daire ve müesseselerden aylık ücret alanlar ve 3659 sayılı kanuna tabi dairelerde müstahdem tabip ve avukatlar, askerî bir rütbeyi haiz olsun olmasın, silâh altında buldukları müddetçe mezun sayılırlar ve mensup oldukları daire ve müesseselerce haklarında aşağıdaki hükümler tatbik olunur:

A) Yedek subay veya askerî memur olanlardan rütbe maaşları almakta oldukları memuriyet maaşları tutarından, ücretlilerin almakta buldukları ücret derecesinin bir aşağı derecesindeki ücret tutarından eksik ise aradaki farkların tamamı ve gedikli iseler yukarıki farkların yarısı mensup oldukları daire ve müesseselerce kendilerine veya ailelerine verilir.

B) (A) fıkrası haricinde kalanlara maaşlıların almakta oldukları maaş tutarının ve ücretlilerin almakta oldukları ücret derecesinin bir aşağı derece ücretinin yarısı, 20 liradan aşağı olmamak üzere, mensup oldukları daire ve müessese-lerce kendilerine veya ailelerine verilir.

C) (A) ve (B) fıkraları hükümlerinin tatbikında 3659 sayılı kanuna tabi müesseselerde müstahdem tabip ve avukatlardan aylıkları barem derecelerinden birine tetabuk etmiyenler hakkında aylıklarına en yakın derece aylığını alan ücretli memurlar gibi muamele olunur.

ÜÇÜNCÜ MADDE — 3656 sayılı kanunun 9 ncu maddesinde zikri geçen (E) cetvelindeki masraf tertiplerinden tesis edilen kadrolarda veya buna benzer muvakkat kadrolarda herhangi bir suretle muvakkaten aylıkla istihdam edilenlere kadrosundaki müddetle mukayyet olmak ve taallük ettiği malî sene veya hesap senesi geçmemek üzere birinci ve ikinci maddelerdeki mümasilleri gibi muamele yapılır.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Gerek daimî ve gerek muvakkat bir kadroda vekâleten istihdam olunanların herhangi bir suretle silâh altına alınması halinde bu memuriyetlerle alâkaları kesilir.

BESİNCİ MADDE — Seferberliğin ilâm tarihinde birinci madde mucibince silâh altında bulunanların bu tarihe ve bilâhare seferberlik sebebiyle silâh altına alınanların kıtalarına iltihakları tarihinin müsadif olduğu aya ait istihkakları birinci madde hükmüne göre ve mütaakıp aylıkları ikinci madde hükmüne göre verilir.

Bunların terhislerinde terhisin vukubulduğu aya ait istihkaklarından terhislerinden sonraki müddete ait kısmı istirdat edilmez.

ALTINCI MADDE — İşten menedilmiş veya işten menedilmekle beraber vekâlet emrine alınmış olup da tahkikat veya muhakemeleri neticelenmeden bir ve ikinci maddeler mucibince silâh altına alınan memurların rütbeleri maaşı silâh altında buldukları müddetçe Millî Müdafaa vekâleti bütçesinden verilir.

Bunlardan meni muhakeme kararı alan veya beraet edenler yahut haklarındaki takibat umumî af ile ortadan kaldırılanların müterakim istihkaklarının mahsubunda haklarında bir ve ikinci madde hükümleri dairesinde muamele yapılır.

Şu kadar ki, bunların rütbeleri maaşı müstahak oldukları açık veya vekâlet emri maaşlarından fazla olduğu takdirde fazlası istirdat edilmez.

YEDİNCİ MADDE — Talim ve manevra veya seferberlik münasebetiyle silâh altına alınan birinci ve ikinci maddelerin mevzuuna dahil maaşı veya ücretli memurlardan silâh altına alınmazdan evvel veya alındıktan sonra vazifeleri lâğvedilen veya vekâlet emrine alınanlar hakkında silâh altında buldukları müddetçe aşağıdaki hükümler tatbik olunur:

A) Bunlardan yedek subay veya askerî memur veya gedikli erbaş olanların rütbe maaşları açık aylıklarından fazla veya noksan olmasına göre haklarında bir ve ikinci maddeler hükümleri tatbik olunur.

B) A fıkrası haricinde kalanlara, vazife ve memuriyet aylıklarının yarısını tecavüz etmemek ve 20 lira kaydiyle mukayyet olmamak üzere umumî hükümlere göre müstahak oldukları açık aylığı verilir.

SEKİZİNCİ MADDE — Ücretleri 3238 sayılı kanunun beşinci maddesiyle ilgili bulunan köy eğitimcileri ile 3803 sayılı kanun hükümlerine tabi öğretmenlerden muvazzaflık hizmeti haricinde talim ve manevra için silâh altına alınanlar hakkında birinci madde hükümleri tatbik olunur.

Bunlardan seferberlikte, muvazzaflık hizmeti haricinde silâh altına alınanlar mezun addolunarak yedek subay veya askerî memur veya gedikli erbaş rütbesini haiz olanlara orduda kaldıkları müddete münhasır olmak üzere rütbeleri maaşının tamamı Millî Müdafaa vekâleti tarafından ve böyle bir rütbesi olmayanlara da, 20 lirayı geçmemek üzere aylıklarının tamamı dairesince kendilerine veya ailelerine verilir.

DOKUZUNCU MADDE — Tekâüt aylığı almakta iken hazarda talim ve ma-

nevra münasebetiyle ve seferberlikte rütbe ile veya rütbesiz, silâh altına alınanların bu tarihte almakta oldukları tekaüt aylıkları miktarına ve buna munzam birinci ve ikinci maddeye tabi ücretleri olanların bu ücretlerinin inzimamiyle bağlı olduğu miktara göre haklarında birinci ve ikinci madde hükümleri tatbik olunur.

ONUNCU MADDE — Bu kanunda yazılı aile tâbiri 1683 sayılı kanunun 48 nci maddesinde yazılı maaşa müstahak kimselere maksurdur.

ON BİRİNCİ MADDE — Terhislerini mütaakıp zamanında vazifelerine başlamayanlar hakkında 1108 sayılı Maaş kanununun, tahvili icra kılınan memurlara ait hükümleri tatbik olunur.

ON İKİNCİ MADDE — 2847 sayılı Devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğü memur ve müstahdemlerinin ücretlerine dair kanunun 9 ncu maddesi hükmü mahfuzdur.

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — 1108 sayılı Maaş kanununun 23 ncü maddesiyle mezkûr kanunun 3041 sayılı kanunla değiştirilen 24 ve 25 nci maddeleri ve 3803 sayılı Köy enstitüleri kanununun 9 ncu maddesinin son fıkrası kaldırılmıştır.

MUVAKKAT MADDE — Birinci maddede yazılı 45 günlük müddet halen silâh altında bulunanlar için kanunun neşri tarihinden başlar.

ON DÖRDÜNCÜ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

ON BEŞİNCİ MADDE — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

27 kânunuevvel 1941

<i>Cumhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	27 . XII . 1941 ve 1/446
<i>Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cumhuriyet Reisliğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	27 . XII . 1941 ve 4/823
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	Cilt Sayfa 12 144 22 48,94:96,134:137,149